

**KRITERIJI PRAĆENJA, VREDNOVANJA I OCJENJIVANJA VJEROUČENIKA
U NASTAVI VJERONAUKA**
U SVIM RAZREDIMA OSNOVNE ŠKOLE „IZIDORA POLJAKA“ VIŠNJICA
I OD 2.-5. RAZREDA U PODRUČNOJ ŠKOLI „JULIJANE ERDÖDY DRAŠKOVIĆ“
CVETLIN

šk. god.: 2023./2024.
Vjeroučitelj
Josip Koren

Ocjenjivanje vjeronaučnih postignuća vjeroučenika jedan je od redovitih i najvažnijih načina njihova vrednovanja. To je moguće ostvariti:

- a) na kraju nastavne jedinice,
- b) na kraju nastavne cjeline,
- c) na kraju tromjesečja,
- d) na kraju polugodišta.

Ocjenjivanje se na području školskoga vjeronauka može ostvariti na različite načine:

- 1. općom ocjenom
- 2. po pojedinim vidovima učenja
- 3. opisnom ocjenom
- 4. brojčanom ocjenom

Brojčano ocjenjivanje je sažetak kvalitativnog-kreativnog vrednovanja ostvarenog po različitim oblicima stvaralačkog izražavanja. Načini vrednovanja mogu se provoditi kroz: usmenu komunikaciju, vrednovanje stvaralačkog izražavanja, vrednovanje rada u skupini, vrednovanje kreativnog pismenog izražavanja.

Prema Planu i programu katoličkoga školskog vjeronauka u osnovnoj školi navode se sljedeći elementi vrednovanja: znanje, stvaralačko izražavanje i kultura međusobnog komuniciranja. Što se vrednuje kod svakog elementa?

Znanje: usmeno izražavanje (pismeno izražavanje), usvojenost programskih sadržaja na: spoznajno - informativnoj razini, doživljajno - iskustvenoj razini, djelatno - iskustvenoj razini.

Stvaralačko izražavanje: sposobnost prepričavanja i krasnoslova, aktualizacija biblijskog teksta kroz likovni/dramski izričaj, filmski (animirani) izričaj, multimedijalni izričaj (plakati, prezentacije, vidolekcije...), rad i suradnja u grupi/razrednoj zajednici, usmeno izražavanje, pismeno izražavanje, likovno izražavanje, scensko izražavanje, glazbeno izražavanje.

Kultura međusobnog komuniciranja: odnos prema kršćanskim vrednotama, odnos prema bližnjima, odnos prema predmetu, kultura prema svim sudionicima susreta uključuje: *suradnju, toleranciju, slobodu (izražavanja), poštovanje, pažnju, finoću, opraštanje, povjerenje, ljubaznost, pristojnost, pravednost, obazrivost, iskrenost, odgovornost, solidarnost, darivanje, posuđivanje, pomaganje, poučljivost, religioznost, pobožnost, susretljivost, dobronamjernost, kreativnost...*

Opisno praćenje pojedinih elemenata:

ZNANJE

Odličan (5)

- Ističe se u samostalnom izlaganju nastavnog gradiva i izvrsno ga povezuje sa sadržajima drugih predmeta.
- S lakoćom iznosi i navodi primjere i izvodi iz njih zaključke.
- Odlično primjenjuje naučeno gradivo i kreativno ga aktualizira.
- Sposoban/a gradivo samostalno prezentirati, pojasniti, analizirati i izvesti zaključak.
- Izvrsno usvojio/la nastavne sadržaje.
- Izvrsno povezuje naučeno sa svakidašnjim životom.
- Učenik/ca ima sposobnosti dubljega doživljavanja i spoznavanja otajstava i nauka Crkve.
- Posjeduje izrazite sposobnosti u interpretaciji biblijskoga teksta.
- Ističe se u znanju i sposobnostima.
- S lakoćom usvaja i iznosi sadržaje, uspješno primjenjuje stečeno znanje.
- Usvojene nastavne sadržaje iznosi logički i s razumijevanjem.
- S lakoćom usvaja sadržaje i uspješno ih reproducira u svakom obliku rada.
- Učenik/ca samostalno, sigurno i vješto interpretira i primjenjuje znanja na životne problemske situacije.

Vrlo dobar (4)

- Nastavne sadržaje, posebno biblijske, izlaže s puno detalja.
- Uz mali poticaj primjenjuje naučeno gradivo u zadanim situacijama.
- Gotovo u potpunosti objašnjava naučeno gradivo.
- Samostalno navodi primjere i uz malu pomoć izvodi zaključke.
- Primjenjuje stečeno znanje uz pogreške koje samostalno ispravlja.
- Pokazuje nesigurnost kod prepoznavanja, definiranja i aktualiziranja pojmova.
- Uz eventualnu malu pomoć nastavnika učenik/ca solidno razumije sadržaje, logički ih povezuje i primjenjuje na nove jednostavnije situacije.

Dobar (3)

- Nesiguran/a u izlaganju nastavnoga gradiva i u povezivanju sa sadržajima drugih predmeta.
- Nesamostalno navodi primjere.
- Razlikuje osnovne pojmove, ali ih teže povezuje.
- Iznosi sadržaje na razini prisjećanja.
- Uz više ustrajnog i samostalnog rada mogao/la bi postići i bolje rezultate.
- Vidljiv je napredak, potrebno je ovako nastaviti.
- Uz nastavnikovu pomoć učenik/ca reproducira i razumije osnovne sadržaje.

Dovoljan (2)

- Teže usvaja gradivo.
- Uz veliku pomoć prepoznaje osnovne pojmove, ali ih teže definira.
- Djelomično nabraja osnovne pojmove bez razumijevanja.
- Pojmove je zapamtio/la bez razumijevanja.
- Uspjeh postiže uz dosta uloženog truda.
- Uz veliku pomoć nastavnika učenik/ca prepoznaje osnovne sadržaje i slabo ih reproducira.

Nedovoljan (1)

- Ni uz poticaj ne prepoznaje osnovne pojmove.
- Nije u mogućnosti imenovati većinu sadržaja.
- Ni uz pomoć ne ulaže trud.
- Nije uočljiva želja za usvajanjem minimalnog znanja.
- Ni uz pomoć nastavnika učenik/ca ne prepoznaje osnovne sadržaje.

STVARALAČKO IZRAŽAVANJE

Odličan (5)

- Učenik/ca samostalno i kreativno izrađuje i primjenjuje stečeno znanje kroz elemente stvaralačkoga izražavanja koji mogu poslužiti kao ogledni primjerci za druge učenike.
- Djeluje poticajno i motivirajuće za učenike u grupi/razrednoj zajednici.
- Samostalan/a i kreativan/a u istraživanju na zadanu temu.
- Učenik/ca je kreativan/a, motiviran/a inovativan/a u radu i interpretaciji nastavnih sadržaja.
- Učenik/ca je vrlo uspješan/a u interpretativnom čitanju biblijskih i drugih književno-umjetničkih tekstova. Izrazito kreativan/a i komunikativan/a.
- Ističe se u scenskom prikazivanju biblijskih tekstova.
- U usmenom izražavanju otkriva se sposobnost zamišljanja, asociiranja i logičkoga povezivanja sadržaja. Izrazite sposobnosti za likovno izražavanje.
- Učenik/ca je uspješan/a i kreativan/a u simboličkom izražavanju,
- Posjeduje osjetljivost i otvorenost za transcendentno.
- Učenik/ca samostalno, razumljivo i argumentirano obrazlaže svoje mišljenje, rado sudjeluje u različitim oblicima stvaralačkog izražavanja i daje inicijative, ističe se po iscrpnosti, uspješnosti i kreativnosti, drži se zadane teme i uočava bit sadržaja, sposoban/a je s kršćanskog stajališta kritički propitivati i prosuđivati različite oblike mišljenja i ponašanja.

Vrlo dobar (4)

- Učenik/ca se solidno koristi elementima stvaralačkoga izražavanja.
- Razvijene sposobnosti stvaralačkog izražavanja.
- Ima lijep pismeni izričaj.
- Vrlo uspješan u komuniciranju s raznovrsnim medijima.
- Posebne sposobnosti za glazbeni izričaj.
- Zalaže se u različitim oblicima stvaralačkoga izražavanja.
- Učenik/ca rado prihvaća sudjelovanje u različitim oblicima stvaralačkoga izražavanja, uglavnom se izražava gramatički pravilnim i razumljivim rečenicama, solidno se služi religioznim rječnikom, ima solidnu sposobnost komunikacije vjerskih sadržaja i koreliranja naučenoga.

Dobar (3)

- Učenik/ca je površan/a i nesiguran/a u izričaju i interpretaciji nastavnih sadržaja kroz elemente stvaralačkoga izražavanja, te radi po sjećanju.
- Sudjeluje u stvaralačkom radu uz više poticaja.
- Kod izlaganja vrlo nesiguran/a.
- Učenik/ca se trudi u radu i obavljanju postavljenih zadataka, ali mu/joj nedostaje jasnoća u izričaju, slabije uočava bit sadržaja, teže pokazuje i artikulira svoje sposobnosti.

Dovoljan (2)

- Površno i uz puno poticaja pristupa radnim zadacima i donosi slabe rezultate.
- Nesigurno, nepotpuno i uz puno poticaja iznosi svoja zapažanja koja odstupaju od središnje teme.
- Učenik/ca je nezainteresiran/a za suradnju s ostalim učenicima.
- Učeniku/ci je potrebna stalna pomoć i poticaj da kroz elemente stvaralačkoga izražavanja prepozna i izrazi osnove vjeronaučnog sadržaja.
- Učenik/ca ne pokazuje interes prema stvaralačkom izražavanju, ali reagira na poticaj nastavnika, djelomično izvršava postavljene zadatke, uspijeva se izraziti samo uz veliku nastavnikovu pomoć.

Nedovoljan (1)

- Učenik/ca odbija svaki oblik suradnje na satu.
- Učenik/ca odbija pomoć i svaki poticaj na rad.
- Ne pokazuje interes i ne ulaže nikakav trud u bilo koji oblik stvaralačkoga izražavanja.
- Učenik/ca i nakon pružene šanse za popravak ne ulaže trud, nezainteresiran/a je i ne donosi nikakve rezultate po elementima stvaralačkoga izražavanja.
- Učenik/ca odbija sudjelovati u svakom obliku stvaralačkoga izražavanja, često ne izvršava postavljene zadatke i preuzete obveze, ne uspijeva se izraziti niti uz pomoć i poticaje nastavnika.

KULTURA MEĐUSOBNE KOMUNIKACIJE

Odličan (5)

- Uzornim ponašanjem vrlo pozitivno djeluje na ostale učenike.
- Uzoran/a u ponašanju i odnosu prema drugima.
- Učenik/ca izvrsno surađuje s ostalim učenicima i učiteljima.
- Uvijek iskazuje poštovanje i uljudnost prema zaposlenima u školi.
- Redovito se izražava s poštovanjem prema religioznom i svetom.
- U komunikaciji je otvoren/a prema kršćanskim vrednotama (Bog, molitva...)
- S ljubavlju pomaže drugima.
- Pažljiv/a i ljubazan/a prema drugima.
- Učenik/ca izvrsno surađuje s ostalim učenicima i vjeroučiteljem, pažljiv/a i uljudan/a, uzornim ponašanjem vrlo pozitivno djeluje na ostale učenike, u svim situacijama se s poštovanjem odnosi prema kršćanskim vrijednostima.

Vrlo dobar (4)

- Vrlo lijepo surađuje s vjeroučenicima i vjeroučiteljem.
- Kod učenika/ce se opaža spremnost življenja po vjeri.
- Učenik/ca se redovito izražava s poštovanjem prema religioznom i svetom.
- Komunikativan/a i tolerantan/a.
- Svoje mišljenje izražava korektno i s poštovanjem.
- Vrlo lijepo surađuje s drugima,
- Otvoren/a za suradnju, razgovor i razumijevanje,
- Uvažava druge i prihvaća njihove ideje.
- S poštovanjem se odnosi prema zaposlenicima škole i bližnjima.
- Učenik/ca ponekad ne primjenjuje kršćanske vrednote u komunikaciji (Bog, molitva...).
- Učenika/cu ponekad treba potaknuti na suradnju i pozitivan odnos prema vršnjacima.
- Učenik/ca ponekad ne uvažava stavove drugih učenika.
- Učenik/ca solidno surađuje s ostalim učenicima i vjeroučiteljem, pristojno i primjereno se ponaša i izražava, s poštovanjem se odnosi prema kršćanskim vrijednostima.

Dobar (3)

- Učenik/ca se površno odnosi prema religioznom i svetom.
- Povremeno se ne odnosi s dovoljno poštovanja prema molitvi.
- Učenik/ca ponekad pokazuje poštovanje prema djelatnicima škole.
- Učenik/ca povremeno ostvaruje suradnju s učenicima, učiteljima i bližnjima.
- Komunikacija s bližnjima nije u skladu s kršćanskim vrednotama.
- Kod učenika/ce treba poticati pozitivnu verbalnu komunikaciju,
- Treba ga/ju poticati na pozitivan odnos prema radu i zalaganju na vjeronaučnom susretu.
- Učenik/ca povremeno surađuje s drugim učenicima i vjeroučiteljem, potreban mu/joj je povremeni poticaj na pristojnije i primjerenije ponašanje i izražavanje, treba još više razviti odnos poštovanja prema kršćanskim vrijednostima.

Dovoljan (2)

- Učenik/ca često iskazuje nepoštovanje prema religioznom i svetom.
- Učenik/ca vrlo rijetko ostvaruje suradnju s drugim učenicima.
- Učenika/cu često treba poticati na razvijanje pozitivne verbalne komunikacije.
- Često ometa rad i nepristojan/a je.
- U školi rijetko primjenjuje kršćanska načela.
- Učenik/ca rijetko pokazuje poštovanje prema djelatnicima škole.
- Učenika/cu treba često poticati na pristojnije i primjerenije ponašanje i izražavanje, ponekad se s nepoštovanjem odnosi prema kršćanskim vrijednostima.

Nedovoljan (1)

- Učenik/ca ne poštuje sveto i religiozno.
- Učenik/ca koristi rječnik koji nije u duhu kršćanske kulture.
- Učenik/ca ne ostvaruje nikakvu suradnju s drugim učenicima.
- Vrlo često je nepristojan/a.
- Svojim ponašanjem negativno djeluje na druge učenike.
- Učenik/ca se bez imalo poštovanja odnosi prema djelatnicima škole.
- Učenik/ca često ometa rad, nepristojno i neprimjerenost se ponaša i izražava, nedostaje mu/joj odnos poštivanja prema kršćanskim vrijednostima.